

de brief naar dit gouvernement van 3 maart is op verzoek van het bestuur toestemming gegeven om ten gunste van de ingezetenen een arakbranderij en een molen voor de productie van stoksuiker in te richten, onder voorwaarde dat deze goederen uitsluitend voor eigen consumptie zijn en op straffe van confiscatie niet uitgevoerd mogen worden. In de brief van 28 juni is vermeld dat een dergelijke straf ook geldt voor het gieten van [fol. 1235] licht geschut en bassen, wat te Gresik op grote schaal plaatsvond, is verboden. Willem Hendrik van Ossenberg berichtte in zijn brief van 30 oktober dat de sultan voor 10.000 Spaanse realen aan nieuw payment heeft gevraagd, omdat hij lichter gemaakt payment als waardeloos wil aanwijzen. Deze voegde daaraan toe dat de susuhunan dit voorbeeld zeker zou volgen en dat het dus raadzaam was zo'n plakkaat ook voor Compagnies gebied af te kondigen om de kuststreken niet met waardeloos geld te laten overspoelen. Nadat de onlangs vertrokken rijksbestuurder daarop aangedrongen had, is de gouverneur in de brief van 30 november toegestaan om de twee vorsten f 36.000 aan nieuwe schellingen en dubbeltjes te geven in ruil voor andere munten. Dat was het hoogst haalbare wat uit de voorraad gemist kon worden. Dit bedrag is in kleingeld naar Semarang gezonden [fol. 1236] om tegen de koers van 40 stuivers de reaal aan gewicht om te wisselen. Er is f 120.000 aan dukatons gestuurd. Wat omgewisseld is zal te Batavia gesmolten en publiekelijk geveild worden om te proberen het zonder schade af te zetten. Uit de brief van het bestuur van 23 april blijkt dat de inkomsten in 1760/61 f 382.572 waren en de uitgaven f 356.594, zodat er een positiefsaldo van f 25.978 is. In 1759/60 waren deze cijfers f 453.585 en f 376.950, zodat het positieve saldo toen f 76.635 was. De achteruitgang bedraagt derhalve f 50.657. Bij de behandeling van de memorie van Nicolaas Harting is besloten de residentie Demak op te heffen en de zaagmolen te Japara te slopen. Verwezen wordt naar de brief naar Semarang van 19 september. [fol. 1237] Het bestuur is gemaand om na te gaan op welke posten te bezuinigen is. Het zei dat het dit zou doen, maar dat er al zoveel bezuinigd werd, dat verdere besparing nauwelijks te realiseren is. Hoezeer er ook bezuinigd wordt, toch is er in de brief van 2 maart toestemming gegeven om de woning van de gouverneur te repareren. Het bestuur toonde de noodzaak daarvan aan in zijn brief van 21 december 1761. De resident te Japara mag f 6572 voor de voltooiing van het nieuwe pakhuis ontvangen.)

Onder de dienaren van dit gouvernement zijn desen jaren verscheidene veranderingen voorgevallen. Want vooreerst versogt ons den soesoehoelang seer instantig dat capitain Jan Christoffel Beuman, die bij hem het character van resident bekleed, met de qualiteit van majoor mogt begunstigt worden. En de sulthan quam, dit hoorende, ook met eene sollicitatie voor den dag om den resident aan zijn hof, mr. Dirk van der Sluijs, tot opperkoopman bevorderd te sien. Diergelijke versoecken van de hand te wijzen zoude, dacht ons, den vorsten te seer voor het hoofd stooten. En om echter niet af te gaan van het in den voorleden jaren g'arresteerde, volgens hetwelk het guarnisoen van Java slegts een capitain tot hoofd mag hebben, oordeelden wij best Beuman, sowel als Van der Sluijs met de qualiteit van opperkoopman te begunstigen, dog den eersten teffens het commando over zijne compagnie dragonders te laten behouden. Waardoor 's Compagnies uitgaven weinig vermeerderd en de vorsten egter gecontenteert zijn, gelijk zij ons bij hunne brieven van danksegging betuygt hebben.

Fol. 1237v-1238v.

(*Personalia*. [fol. 1239] Als resident te Gresik is koopman Casparus Arnoldus van Suchtelen, die is overleden, opgevolgd door onderkoopman Theodorus Johannes Hartingh onder bevordering tot koopman. Deze is als resident te Pekalongan opgevolgd door onderkoopman Jacob Spiegel. Te Sumenep is de overleden onderkoopman Johannes van Dollen als resident vervangen door koopman en resident Benjamin van Doorn, die uit het opgeheven Demak komt. Onderkoopman Jan Pieter Bredius werd tot resident te Djoana aangesteld. *Personalia*. Tot resident te Rembang is onderkoopman Jan Louis van Nimwegen benoemd. [fol. 1240] *Personalia*. De sergeanten Jan Frederik Walter en Jan Hendrik Ham zijn op verzoek van het bestuur tot vaandrig bevorderd, omdat ze de twee vorstelijke